

ПОЕЗИЯТА НА СМИРНЕНСКИ БЕ ЛЮБИМА ПОЕЗИЯ
НА РАБОТНИЧЕСКА СОФИЯ

1943 година. Похарът на Балканската война превърна в пепелище родния Кукуш. Хиляди бежанци потърсиха убежище в пределите на България. Нашето семейство се озова в гр. Свищов, където единственият ми брат Димитър Митрев учене в Търговската гимназия. Ученническият му кръжок се състоише от напредничави младежи. Международното положение и бушуващата война беше почти постоянната тема на техните спорове. Думите бунт, революция, името Ленин, тук за пръв път стигнаха до детския ми слух, а аз не веднаж се мързех да разбера съдържанието им – то ми тежеше така, както ми тежеше цялата нищета на тогавашния ни живот, лишен даже и от настъпния. Впечатлителната ми детска душа, натежала от мъчителни спомени от избегството и целия мизерен живот, търсеше изход на този душевен товар и го намираше в декламиране на стихове и опит сама да пиша такива. Обичах стихотворенията, в които се говори за страдалческа Македония. Когато на училищните естради се качваше "малката македонка" ръкоплесканията дълго не стихваша след това. Но годината 1948 е незабравима за мен, когато за пръв път декламирах стихотворение от Христо Смирненски.

Една вечер Димитър ме извика при себе си, държеше лист със стихове, озаглавени "Другарски гробове"; на левия ъгъл прочетох Ведбал. "Софие – каза ми той – това стихотворение е написано от моя съгражданин Христо Измирлиев, мой другар от детинство, когато го научих, каки ми, исках да чуя как ще го декламирам." "Ведбал" е неговия псевдоним". Като че ли и сега го виждам пред себе си – висок, строен, със сияющо лице, заследан някъде в далечината, да произнася тихо, развлъннувано: "Христо...ти ще станеш велик поет".

Разбрах, че те са поддържали кореспонденция.

С благоговение, което е така свойствено за чистата детска душа, пристъпих към изучаване на стихотворението. Само няколко пъти го прочетох и то с такова вдъхновение, че въче го знаех наизуст.

Дотогава декламирах патриотични стихотворения, които изразяваха мъката по загубеното отечество, а в "Другарски гробове" открих нещо ново – там се изливаше общочовешката мъка за тия, които са загинали въред "снежните върхове високи".

През същата година /-9-8/ първоначалното училище, в което се учех, даваше литературно утро. Между другите номера на програмата беше и моят. Училищният салон бе препълнен. Дойде и моят ред. Редях стих след стих от "Другарски гробове" и след последния куплет:

